

SAMOBORSKI LIST

God. XXXII

U Samoboru, 1 veljače 1935

Broj 3

U Samobor dolazi sve više izletnika

(*) Uporedo sa razvitkom zimskog sporta u Zagrebu naš Samobor postaje pravi zimsko-sportski centar. One mnoge tisuće izletnika, koje ljeti dolaze u Samobor i samoborsko gorje ni zimi nas ne zaboravljaju. Naša brda, šume i livade, zasute dubokim snijegom, neodoljivo su privlačive za one, koji ih znaju u ljetnom ruhu a koji se bave zimskim sportom.

Ne spava više Anindol, Stražnik, Oštrc, Plješivica i stari Lipovec svoj zimski san . . . Plave sjene na skliskim daskama jure njihovim vrhuncima i dolinama. Budi ih iz drijemeža vesela cika razigrane mladeži . . . Impuls zdravija, snage i zadovoljstva ispunio je njihove romantične prostore . . .

Samobor mijenja lice. Nekada, u staro doba, nedjelja bila je dan od-

mora i tišine . . . Samobor, zimi zasut dubokim snijegom, kad se spuštao prvi sumrak utonuo bi u mrtvu tišinu, Na kojem uglju škiljila bi petroleumska svjetiljka zavijajući tužno na vjetru . . . Gdje koja zavijena i pognuta sjena hitro bi promakla tamnim i pustim ulicama . . . A ljudi stisnuli bi se po svojim hižama uz tople talijanske peći.

Danas? Kad svane nedjelja, bilo ljeti bilo zimi, zabruji u Samoboru život punom snagom. Tisuće i tisuće dolaze da u našim brdima provedu barem jedan dan na slobodi, izvan stisnutih gradskih ulica . . . Ožive zimi tihe šume zasute dubokim snijegom . . . Vremena su se promijenila. Novi naraštaj živi novim životom. Moglo bi se reći: boljim, zdravijim i korisnijim.

Ova promjena i ove činjenice izmjenile su sliku Samobora i donijele

mu korist. Lako je shvatiti koliko u današnje vrijeme za naš svijet znače ono nekoliko desetaka hiljada dinara „nezaledjenih“ i slobodnih, što svake nedjelje, ljeti i zimi, ostaju u Samoboru i okolici.

Pa ako apstrahiramo sve one lijepe fraze o gostoljubivosti, gostoprilstvu i t d i ako budemo, makar samo hladni računčiji, dolazimo do zaključka, da treba svima onima, koji nam nedjeljama veseli i raspoloženi dolaze, izaći u susret svagdje i u svakom pogledu.

Neka nam bude u ovoj godini lozinka: **Ni jedan stranac ne smije da ode iz Samobora neraspoložen,**

A tko treba da vodi o tom račun, brigu i nadzor već je drugo pitanje.

Bogumil Toni

A. G. Matoš

kao Samoborac

(Bilješke)

(Nastavak)

Jedne večeri kod dr. J. bilo društvo u 2ih prijatelja. Bilo je govora o opć. izborima i o popunjenju trg. načelnika. Načelo se pitanje, ko bi bio najpodesniji za to mjesto. Nazočan je bio u društvu i kot. pretstojnik pok. Milan Ključec i nakon dulje debate obrati se on na Gustla:

— Izlaza nema. Ja mislim da bi Vi mogli biti, g. Matošu, samoborski načelnik! Barem dok se stišaju prilike.

— Ja? — začudi se Gustl.

— Da Vi, g. Matoš, vi bi bili podesni za tu čast. Naposlijetku, Vi ste maš odlični književnik i čovjek koji bi se snašio u situaciji.

— Pa ja nisam Samoborac i niko me ne bi kao „dotepanca“ htio vidjeti na načelničkoj stolici.

— Ali vlast će biti za Vas, a neće biti ni svi Samoborci protiv Vas. Možda baš u tom momentu treba načelnika „izvana“, a ne Samoborca.

— A treba li za to mjesto i poznavanje mnogih zakona? Jer ja sam samo literat — primjećuje Matoš i smije se kroz brk.

— Treba nešto znati, a to je malenkost. Glavno da zakone pozna opć. bilježnik.

— A ja ne bih znao voditi opć. sjednicu. To bi bio za me preveliki „kunšt“.

— Morali bi samo paziti da zastupstvo ne prekorači svoj naravni djelokrug; da ne ide predaleko u kritici vladinih naredaba.

— A ako bi se to ipak dogodilo?

— Za to ćete imati načelničko zvonce.

— A ne bi znao kad bi zvonio! — smije se Matoš.

— No, pa ja ću biti prisutan, pa ću Vas malo gurnuti nogom ispod stola — šalje se Ključec. Svi se smiju.

Nastaje stanka. Matoš si nešto predomišljava. Kao da stvara odluku: da reče da ili ne. Ali još jednom prijede okom preko svijugica i oprezno i muče ispituje: da li je ponuda pretstojnikova ozbiljna ili šaljiva: da se ne prenagli . . .

Nekome iz društva izmače smijeh. Nije mu valjda išlo u glavu kako bi to Matoš iz gledao kao samoborski načelnik! A nismo si ni mi drugi mogli toga zamisliti, ma da je Ključec možda stvar i ozbiljno zamišljao.

Možda je onaj smijeh iz društva odlučio, jer Matoš zauzme odjednom drugu pozu. Udarit i on u šaljivu notu:

— Vi se, gospodo, šalite! — reče Matoš — ali cijela vam bi stvar ipak vrlo zgodno izašla kad bi ja postao samoborski načelnik. Zamislite: sve bi novine objavile masnim slovima: A.G. MATOŠ — NAČELNIK GRADA SAMOBORA. Moji bi doma zinuli od čuda. Moji literarni protivnici grizli bi se u duši. Kad dođem u Zagreb, svi me pozdravljaju, skidaju šešire: Sluga pokoran, gospon načelnik! A tek u kavani! Svi ustaju, prilaze k mome stolu i gratuliraju. Zaboljela bi me od toga već ruka. A tek mali pikoli: Sluga pokoran, poglaviti, presvijetli, velemožni . . .

— Dosad kad ih zovem: Pikolo, cigarete! — jedva dolaze na drugi ili treći poziv. A sad kao načelniku otvaraju vrata kad izlazim, prave duboke naklone. Pikolo, cigarete! Ne bježi jedan nego odmah dva. Bježe, spotaknu se jedan o drugoga i prebace sve cigarete na pod.

— Ove plaćam. Donesite drugu škatulu!

„Ober“ bi jednako prilazio k meni s dužnim poštovanjem. Velim Vam: senzacija gotova!

Međutim — zaključuje Matoš — od mene nikada samoborski načelnik. Danas sam bio samo kandidat za to mjesto. A i to, gospodo, nešto vrijedi —

(Nastavit će se)

SAMOBOR I PODSUSED
nose dobra i jeftina

TIVAR ODIGEBA

„JEKA“ 1874-1935 -- šesdeset godina hrvatske pjesme

(*) Godine 1874 pokrenuo je Josip Vanjek u Samoboru akciju da se osnuje pjevačko društvo. Našao je odmah naprednih ljudi, koji su se zagrijali za tu ideju i već na Silvestrovo te godine po prvi puta stupilo je pred samoborsku publiku Hrvatsko pjevačko društvo „Jeka.“ Prvi predsjednik „Jeka“ bio je Franjo Reizer. Tako je započeo jedan veliki kulturni i narodni rad, koji eto, nije prestao ni danas nakon punih šesdeset godina. Kroz decenije „Jeka“ je bila centar samoborskog društvenog i glazbenog života. Generacije naprednih Samoboraca sa-

radivale su u kulturnom radu „Jeka.“ U teško doba mađarskog terora i Bachovog apsolutizma „Jeka“ je bila kuća hrvatstva u Samoboru. Pjesmom ona je podržavala svjež i otporan narodni duh. Pjesmom vršila je sa uspjehom svoju tešku narodnu zadaću. Naš Samobor, koji je još za doba Ilira bio centar i žarište narodne misli, ponosi se svojom „Jekom.“ Ona je prije šest decenija bila osnovana i pokrenuta kao logički slijed nastojanja ilirskih glazbenika, a naročito Samoborca Livadića, koji su baš u Samoboru udarili temelje hrvatskoj i opće našoj narodnoj

glazbi. I „Jeka“ je svojim, do sada izvršenim, velikim radom dokazala da je ispunila nade svojih osnivača.

Dugačka bila bi lista imena onih Samoboraca, koji su zaslužni za rad i napredak „Jeka“. Na našu sreću i čast imade ih veoma mnogo u tih šesdeset godina. U skromnom opsegu proslavit će „Jeka“ svoj jubilej sa svečanim koncertom na Svijećnicu 2 veljače.

Čestitamo „Jeki“ njenu slavu i želimo da i dalje u punom opsegu nastavi svojim kulturnim i prosvjetnim radom.

Iz trg. zastupstva

(Sjednica od 21. I. 1935)

Sjednici pretsjeda načelnik g. Srećko Pandić, zapisnik vodi bilježnik g. Pavličić, blag. referent g. Kompare. Od trg. zastupnika prisutni su: Weber, Švarić, dr. Ortinski, Wagner, Sirmoli, Šoć, Prčić, Medved, Noršić, Kocijanić, Bišćan, Jurković, Tenk, Čop i Šelček.

Prije pretresa opć. proračuna načelnik priopćuje naredbu za osiguranje novčanih sredstava za pasivnu odbranu od napadaja iz vazduha. U tu se svrhu uvršćuje u proračun svota od 1300 Din.

Načelnik čita žalbu učiteljstva samoborske škole protiv odluke upravnog odbora o uskrati podavanja ogrijevnih drva učiteljstvu.

Zastupstvo odobrava zaključak općinske uprave motivirajući ovo odbijanje time, da po navedenoj uredbi ministarstva učitelji u Samoboru nemaju pravo na ta drva.

Načelnik čita prepis oporuke pok. opć. bilježnika u Vrapču g. Maričića, kojom općina dobiva četvrtinu vrijednosti njegovih nekretnina u Vrapču.— Ostavinska rasprava održat će se N. Vinodolu a našu općinu zastupa: će g. Weber, koji od općine ne traži nikakav honorar za zastupanje već jedino električne troškove za put i opskrbu.

Općinski proračun

Prelazeći na pretres opć. proračuna za g. 1935—36 načelnik priopćuje da su se prilike općine prema prošlogodišnjim u mnogo čemu pogoršale. Investicije nisu veći popravci nisu se mogli provesti jer općina za svoje gospodarstvo imade jedva na raspolaganje 20% od čitavoga proračuna. Ostalo sve prođe na lične rashode, ambitete i materijalne troškove.— Iza toga načelnik izvješćuje o podnescima zast. dra Ortinskog i Švarića, koji su podnijeli mišljenje protiv 20 točaka proračuna. Razvila se oštra debata koja se vodi u glavnom oko sniženja nameta.

Zast. dr. Ortinski konstatira da je zaostatak na opć. nametu u godini 1934 još mnogo veći narasao (500000 Din). Prigovara zašto se od jačih porezovnika ne utjeriva opć. namet kako treba. Napominje napose Samoborku d. d. koja da je dužna općini na nametu i pješku preko 60000 Din. Pita dali je ta svota osigurana.— Blagajnik Kompare izjavljuje da je osigurana knjiženjem na nepokretnine rečene industrije.

Zast. Švarić veli, da općina ne će baš mnogo profitirati time što općinskim činovnicima snižuje doplatke na skupoću, skoprem su živ. namirnice za 50% pale, već se mora nastojati da se općinski prihodi što više

povećaju, a to mogu učiniti naši činovnici i namještenici svojim marom i radom.

—Potrošački bi ured mnogo više izbacio kada bi se bolje pripazilo na Trgu a i po lokalima.

Isto bi mnogo mogao učiniti blagajnički ured kada bi savjesno nastojao oko ubiranja opć. nameta i drugih dohodaka općine. U Samoboru se otvaraju mnoge radnje da ne plaćaju nameta, a za krako vrijeme odlaze, a nisu platili ni poreza ni nameta ni drugih daća.

Radi takovog postovanja dolazi do toga da imade tako sičnih svota u zaostatku opć. nameta.

Nakon toga prelazi se na debatu o proračunu:

A. RASHOD

I. Prinađelnosti opć. službenika.

Plaća predsjedniku	18600 —
„ bilježniku i stanarina	27960 —
„ blagajniku i „	21000 —
„ pomoćnom bilježniku	13680 —
„ zvaničniku	13000 —
„ pisarničkom vježben.	2400 —
„ zvaničniku (potrošaru)	15000 —
„ služitelju	6000 —
„ nadzor redar, straže	12000 —
„ 4 redara (po 9000 D)	36000 —
Nagrada vjeroučitelju	1600 —
Plaća opć. čestaru	10000 —
Nagrada veterinaru	1200 —
3 šumska lugara (po 4000)	12000 —
Nagrada šumaru	1400 —
2 poljska lugara (po 3 000 D)	6000 —
Nagrada liječniku	1000 —
Plaća primalji	8784 —
Nagrada učitelju i vjeroučitelju za obučavanje u zvat. školi	27090 —
Honorar ljekaru za istu	200 —
Plaća klaoničkom pazikući	4800 —
Nagrada označitelju bačvi	500 —
Potpore Ivanu Skareku	3000 —
„ Heleni Kogoj	7200 —
10% mirovinski namet	35900 —
Stanarina za Sresko načelstvo	22000 —
Za stan Sreskog načelnika	12000 —
Nagrada orguljašu	1800 —
„ zvonaru crkve Sv.	
Amstazije	450 —
Nagrada zvonaru crkve Sv.	
Mihalja	500 —

Svega lični rashodi Din 358.189 —

Kod ovog su odsjeka sniženi doplatci na skupoću opć. činovnicima, a načelniku nagrada Beriva su ustanovljena prema najnovijoj uredbi o plaćama činovnika.

(Nastavit će se)

Gospodarsko stanje samoborskog sreza

Srednje plodna godina - Stanovništvo zaduženo sa 10 miliona

Cjelokupna površina kultivirane zemlje u srezu Samobor iznaša 43060 kat. jutara, od koga su oranice 12042 kat. — tatarska livade, pašnjaci, vinogradi i šume 31012 kat. jutara

Usjevi urodili su prosječno slabo i dozreli su 14 dana ranije. Vinogradi urodili su bolje nego prošle godine ali neki dijelovi bili su napadnuti peronosporom i uništeni do 50%. Tuča padala je u tri navrata i počimila je dosta štete, koja se djelomično nadoknađuje osiguranjem. Prirod je iznašao: kukuruz 49094 q. ječam jara 2047 q. ječam ozimi 1056 q. pšenica 294 q. raž 531 q. zob 644 q. krumpir 5554 q. vino 10113 hl. Cijena vinu kreće se od 3 i pol do 5 a sortiranom od 5 do 6 i pol. Godina mogla bi se označiti kao srednje plodna. Odnos stanovništva prema količini obradive zemlje u srezu veoma je nepovoljan. Na 27000 glava dolazi 20000 kat. jut. prama tome 0.75 po osobi, a kad se uzmu u obzir veliki posjedi sa preko sto jutara, onda izlazi procena: još manji. U posljednje vrijeme počelo se u samoborskom srezu unapređivati voćarstvo, koje ako se racionalno povede moglo bi biti od velike koristi pučanstvu. U slijed pomanjkanja zemlje, mnogo ih odlazi u tvorničke radnike. Samoborske tvornice zaposle samo 400 radnika i ti su veoma slabo plaćeni. Neuposlenih imade 430.

Financijsko stanje sreza moglo bi se u glavnom označiti kao slabo. Zaduzenost seljaka je velika a male su mogućnosti da se dug vrati. Srez imade četiri općine sa 26586 stogovnika i ti su ukupno zaduzeni sa nekih 10,000000 Din. Od te svote otpada na Samobor 7 miliona ali Samoborci imaju po prilici isto toliko uložaka u bankama, na žalost uzaludjenih. Seljaci općina Podvri zaduzeni su sa 1,000000 - općine sv. Martin sa 500000 Din. Sv. Nedjela sa 1,500000 Din. Općinski nameti iznašaju 2,022047 Din po u cijeloj svoti teško ih je realizovati. Cijene seoskim produktima u nepovoljnom su razmjeru sa onim što seljak treba i kupuje.

Za ublaženje bijede u našem selu potrebna je i dalje pomoć B. U. koja je i do sada davana u obliku potpora, besplatnog dovoza hrane, pripomoći za gradnje, javne radove te unapređenje voćarstva, vinogradarstva i turizma. Naročito turizam postaje važni gospodarski faktor u samoborskom srezu i njemu treba obratiti punu pažnju.

O voćarstvu

Pregusto naseljeno žiteljstvo, mora si tražiti u gospodarstvu takovo vrelo prihoda, koje će mu omogućiti opstanak i na razmjerno malom zemljištu.

Koje bi moglo biti to vrelo prihoda?

Po mojem mišljenju pogledom na položaj Samobora i vezu prama Zagrebu, može to biti jedino voćarstvo, te u vezi sa istim livadarstvo i stočarstvo. Zagreb traži sve više plemenitog voća, a žalibog, okolica Zagreba nema ga niti u približnoj količini kolika je potreba istog. Uzmimo kao primjer da zasadimo 140 visokih ili srednje visokih stabala (to jest najmanje na svakih 6 m. jednu voćku) na jednu ral. Nakon što smo zasadili voćnjak, lahko na istom zemljištu, oremo i sijemo odnosno sadimo okopavine, kao na primjer, krumpir, zelje, bažulj, grašak i t. d., a

prve tri godine lahko i kukuruz, sve tako dugo dok se voćke ne razviju u toj mjeri, da doljnu kulturu previše zasjenjuje, a to je po prilici nakon 8 do 10 godina.

Od svega voća jabuka najkasnije počinje roditi, isto različito. Nekoje vrste daju rod već u 4 ili 5 godini kao na primjer: Zlatna zimka carevka, Ananas, Šampanjka i t. d. Ima vrsta koje počinju roditi istom u 8 ili 10 god kao Štajerski mošanc

Kruške, trešnje, marelice, šljive i breskve donose rod mnogo ranije. Iz prednjega slijedi da gospodar, koji zasadi voćnjak ništa ne gubi, ako i zasadi samo jabuke može ispod njih zemljište upotrijebiti odnosno iskoristiti. Komu pako nije potrebna podkultura taj si može odmah napraviti od zemljišta umjetnu livadu, pa će si podvostručiti rod sijena prema sadašnjem. O načinu kako da se priredi to i kako se sije umjetna livada, kao i nešto o stočarstvu, pisati ćemo u jednom drugom članku.

Napred sam spomenuo slučaj, ako si tko želi načiniti voćnjak većega opsega, a sada ću navesti, što bi trebali činiti naši sugrađani Samoborci, koji u samom mjestu posjeduju od 1/4 do 3/4 rali, a nekoji i veće vrtove. Danas je cijena povrća pala tako nisko, da se jedino vrtlaru isplaćuje baviti tom kulturom, izim pojedincu za vlastitu uporabu.

Stoga se može preporučiti, sadnju patuljastog voća po vrtovima, osim na mjestu koji si pojedinac opredjeljuje za kuhinjski vrt.

Zašto patuljasto voće?

1. Zato što je plod patuljastog voća po kakvoći mnogo ukusniji, a po vanjskom izgledu mnogo ljepši od ploda sa visokih stabala.

2. Zato što patuljasto voće iziskuje veću pažnju i veću njegu, što će joj naši sugrađani kao inteligentniji gospodari lakše moći posvetiti.

3. Zato što plodovi sa patuljastog voća kao ljepši po izgledu i ukusniji po okusu imaju veću cijenu.

4. Patuljasto voće zaprema manje prostora pošto se ono mnogo gušće sadi, te se time donekle nadoknadi količina naprama visokih stabala.

5. Naši građanski vrtovi su u najviše slučajeva ogradeni, te je tako patuljasto voće zaštićeno od zecova.

Ispod patuljastog voća može se saditi razna druga vrsta kultura.

Kakva je u stvari razlika između visokih odnosno srednje visokih stabala i patuljastih voćaka?

Razlika je u podlozi a ne u samom obliku voćke, to jest na čemu je dotična voćka cijepljena. Visoka i poluvisoka stabla (visoka stabla razumjeva se pod visinom od korena do krošnje 150—180 cm; poluvisoka 120—150cm.) Cijepljena su na: jabukov divljak, jabuka; kruškov divljak, kruška; trešnje divljak, trešnja; džanariku (Pirunus Myrabolana) šljiva; džanariku (Pirunus Myrabolana) kajsija; breskov divljak, breskva.

Patuljasto voće cijepjeno je: jabuka na Malus doucin (dusen jabuci); kruška na gunji ili bijelom glogu; šljiva na Prunus Marianu ili St. Julien; trešnja i višnja na rašelji (Prunus Mahaleb) i divljoj višnji; kajsija na St. Julien i breskva na Prunus Marianu ili gorskom bademu.

Dakle kod nakupa voćaka najvažnije je pitanje podloga, a ne vanjski oblik, kakvoća je dotični uzgajatelj voćki dao. Baš mi u Savskoj banovini dosta smo na tom pitanju nesolidni, te često vidimo na tržištu voćke patuljastog oblika cijepljene na divljaku i obratno mjesto visoke stablašice dobijemo voćku cijepljenu na podlozi za patuljasto voće. Kad takovu voćku zasadimo, u prvom slučaju u mjesto patuljaka postane veliko drvo, a u drugom slučaju, kod prvog srednjeg obilnog ploda, vjeter voćku iz korjena prevale, jer je korjen patuljaste podloge preslab da podnese oblik visoke stablašice.

U slijedećem broju navesti ću, koje vrste voća da sadimo, obzirom na sortiment i rajoniziranje u savskoj banovini P. S.

Domaće vijesti

† Ing. Ante Visković

direktor Udruženih električnih centrala Zagreb—Samobor i direktor električne centrale grada Zagreba naglo je preminuo 23 pr. mjeseca.

Pokojnik je aktivnim svojim radom širokim pogledom mnogo doprinjeo razvitku ovih električnih poduzeća.

Ing. Visković bio je i kod izgradnje samoborske električne centrale i voda stručni savjetnik.

Pokojnik prevezen je 24 pr. mj. iz Zagreba u Split gdje će biti sahranjen.—Laka mu zemlja!

Skupština Obrtno-radničkog društva „Napredak“

U nedjelju dne 20 pr. mj. poslije podne održalo je Obrtno—radničko društvo „Napredak“ svoju 49—redovitu glavnu skupštinu. Društvo broji oko 80 članova. Izdržava se od članarine i od prihoda pogrebnih kola. Članovi imaju besplatno liječenje kod liječnika dra Angera i dra V. Moguta i besplatne lijekove u ljekarni.

Ove godine ulazi društvo u pedesetu godinu svoga opstanka i prama tome je jedno od najstarijih naših društava.

Izveštaji pojedinih funkcionara primljeni su sa odobravanjem i birana je sljedeća nova uprava: Slavko Šek predsjednik, Mato Hodnik potpredsjednik, Ivan Biščan tajnik, Miško Prčić blagajnik, Mijo Tunjko barjaktar, Stjepan Horvat zamj. barjaktara. Odbornici: Franjo Kuhar st., Janko Mažić, Petar Šaban, Janko Biščan, Franjo Zlodi, Janko Turovec, Drago Plečko, Medved Franjo.

Skupština Mjesnog odbora Jadranske Straže u Samoboru.

IV redovita godišnja skupština Mjesnog odbora Jadranske Straže u Samoboru održava se dana 12 februara o. g. u 8 sati na večer u zgradi Trgovišne općine u Samoboru.

Umoljavaju se članovi da istoj u punom broju prisustvuju izvole.

Proračun općine Podvrh

Upravna općina Podvrh, kojoj je sjelo u Samoboru, ima 22968 kat. jutara zemlje 13000 stanovnika koji žive u 49 sela i zase-laka. Kako se sve naše seoske općine bore sa financijskim poteškoćama tako je i proračun općine Podvrh malen, prihodi su veoma slabi i teško ih je realizovati.

Predviđen je rashod od 683941 Din a prihod samo 292777 Din. Manjak od 391164 Din pokrit će se nametom od 148 posto koji je raspisan na državni porez od 264300 Din.

Namet je od lani snižen za oko 50000 Din a predviđeni su i prihodi manji za nekih 40000 Din. U prihod unesen je i zaostatak nameta iz ranijih godina koji iznaša svotu od 220000 Din. Malo je vjerojatno da će se ta svota tokom nove proračunske godine smanjiti, a da bi se ubrala sasna je nevjerojatno.

Općinski dugovi iznašaju oko 252932 Din. Uprava općine pokazala je stanoviti u spjeh, jer je, u ovim teškim prilikama, u roku od dvije godine isplatila preko 140000 dugova. Cjelokupno financijsko stanje općine nije povoljno.

Dar Hrv. Prosvjetnog Kluba „Samobor“ u Chicagu III.

Malen broj naših zemljaka, koji se još drže udruženi u ovom klubu, nije ni ove godine zaboravio naše siromašne školske dječice i nekih nemoćnih i bijednih starica i staraca, te im je po običaju za Božić poslao svoju božićnicu i to: škol. djeci tisuću Din za nabavu odjeće i obuće, a petorici siromašnih staraca svakomu po 75 Din.

Ovaj lijepi gest naših dragih zemljaka i ako je već i sam po sebi plemenit i pohvalan, on se diže još više kad se znadu tamošnje vrlo teške privredne prilike, s kojima se i oni moraju da bore. Bog im platio!

„Merkur“

društvo trgovačkih i privatnih namještenika povjereništvo u Samoboru, održat će svoj godišnji društveni sastanak u subotu dne 9 veljače u 8 sati uvečer u prostorijama gostionice Franje Tkalčića u Samoboru Trg Kralja Tomislava br. 14. Članovi ovdašnjeg povjerenstva bit će pozivani okružnicom. Svi ostali članovi društva „Merkur“ pozivaju se da kod ovog sastanka prisustvuju izvole.

Nekoliko riječi građanima

Nedavno trebalo je ukončiti nekih trideset skijaša Slovenaca, koji su stigli na utakmice pod Oštrcem. Planinarsko društvo i malo je dužnost da im nađe stanove. No dogodilo se, da su mnogi oni, koji imaju prostorijske odbili da prime skijaše na noćenje. Da nije bilo požrtvornosti g. Tonšetića nastala bi prava neprilika, kuda da se ovi sportaši smjeste. Zar g. Tonšetić jedini (od po zvanih) u Samoboru ima razumijevanja za razvitak turizma i za gostoprimstvo? Na taj način nećemo moći nikada da privučemo strance. Mnogo je skijaša došlo onog dana u Samobor. Tražili su noćišta, ali nisu pod nikoju cijenu mogli da ih dobiju pa su otišli na Rude i tamo su dobili lijepe sobe! Naše građanstvo trebalo bi u ovakovim slučajevima da se odazove pozivu onih, koji se brinu za ukončavanje turista. —č

Poreska uprava

saopćava da će dana 7 i 14 februara 1932 u 3 sata poslije podne u magazinu trgovišnog poglavarstva na Trgu Kralja Tomislava javno dražbovati predmete zaplijenjene za dužne poreze.—

Dražbovati će se razni predmeti kao: 2 nova kreveta, 2 noćna ormarića, 3 decimalne vage, 1 šivaća mašina, 1 konjska oprema, 1 zidni sat, 1 postolarska mašina, 1 divan, 1 lagav od 50l i razne druge stvari.—

Interesenti mogu si predmete za dražbu pogledati u spomenutom magazinu.

Pomoć Banske Uprave seljacima

U našim selima Bedru, Sv. Duhu, Noršić selu i okolnim, tamo u brdinama, seljaci veoma slabo žive, a preko zime gotovo da i gladuju. Na molbu tih sela doznala im je Banska Uprava pomoć od 10000 Din, koji je novac poslan Sreskom načelnstvu, da ono nabavi namirnice i hitno razdjeli seljacima. Ova pomoć, koja je stigla na vrijeme, u velike je olakšala teško stanje onog siromašnog svijeta.

Za kuhinju C. K.

darovaše: 1000 Din škola narodnog zdravlja Zagreb, po 50 Din: Turk M. kapetan Beograd, 30 Din Misić Franjo Stanidol, 10 D. Mataušić Franjo, Zlodi Josip, Krajačić Franjo, Guncić Julio, Ložnjak Vinko, Jagodić Tomo, Krčelić Julius, po 5 Din: Koletić Vid, Agnić Franc, Bratoš Antun, Kleščić Josip, 10 kg mesa Župančić Stjepan, 4 kg mesa Medved Gabro, vreću bijelog brašna Cizl Antun.

Gđa Margareta We y darovala je da počasti uspomenu 80 godišnjice svoga oca za siromašnu školsku djecu 50 dinara

Svima darovateljima uprava škole najljepše zahvaljuje

Društvo Hrv. katoličkih muževa u Samoboru

održaje glavnu godišnju skupštinu na Sviječnicu 2. veljače u 2 sata po podne u društvenoj prostoriji (Gornji kraj) sa običajnim dnevnim redom.—

Tužni „Pašnik“

Još ni jedne godine nije ovaj nori „Pašnik“ bio tako žalostan, kao ove godine. Šta ćemo Kriza. Svi se tuže na težak život i zato je malo kome do zabave. Zaboravlja se na zabavu i zato su ljudi postali nervozni i bolesni, a baš zato bi trebali malo rastrešenja da umire svoje živce, jer je to najbolji lijek. Naši skijaši zabrinuti su za zdravlje svih dražesnih gospodja, gospodjica, i ostalih naših starih i mladih građana i zato priređuju na 5 ožujka veselu i ugodnu Skijašku Redulu.

Mislite na svoje zdravlje i dodite, da se zabavite i razveselite i bit će te zdravi. —č

Izmjena taksa za ček-uputnice

Od 1. II. 1935. za ček-uputnice naplaćuje se taksa: do 500 Din 0.50, od 500 do 2000 Din 1.-, od 2000 do 5000 Din 1.50, od 5000 do 10000 Din 2.-, od 10000 do 50000 Din 3.-, od 50000 do 100000 Din 4.-, od 100000 Din dalje 5.-.

Obustava željezničkog autobusa?

Pišu nam iz gradjanstva:

Doznajemo, da se uprava naše željeznice bavi mišlju da obustavi vožnju autobusa na kolodvor i s kolodvora na Trg Kralja Tomislava od svakog vlaka. Obzirom na to, što je kolodvor dosta udaljen od mjesta, ne bi nipošto bilo poželjno da se ovi autobusi obustave. Apeliramo na upravu željeznice da u tom pogledu uvaži želje svojih putnika.

Napretkove vijesti**Otvorenje Napretkovog pučkog sveučilišta**

U subotu 26. pr. mj. priredilo je H. K. D. «Napredak» za članove malenu svečanost kao početak rada Napretkovog pučkog sveučilišta. Iz Zagreba je prisustvovao prof. Tandarić, dugogodišnji predsjednik Središnjice u Sarajevu, koga je preč. g. Kocijančić pozdravio bitanim riječima i ukratko prikazao značenje, i važnost Napretka u opće a Napretkove knjižnice, čitaonice te pučkog sveučilišta napose za kulturni razvitak Samobora. Prof. Tandarić razložio je prisutnima pod kakovim okolnostima je prije 30 god. osnovan Napredak u Sarajevu, značenje njegovo za boljitak katoličkog žiteljstva u Bosni i Hercegovini prije i poslije rata, te napokon prikazao i najnoviju fazu u razvitku Napretka t. j. kad je ono postalo opće hrvatsko kulturno društvo rasprostranivši se u Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Hrvatskoj i Slavoniji te Vojvodini. Predavač napose napominje da je lijep razvitak i jačanje Napretka posljedica činjenice, da je Napredak ostao za cijelo vrijeme svojeg postanka daleko od stranačkih trzavica prikupljajući u svojim redovima sve one, kojima je na srcu kulturni napredak našeg žiteljstva a bez obzira na političko opredjeljenje. Svoje predavanje završio je prof. Tandarić pozivom prisutnima na intenzivan društveni rad i upisivanje Napretkovog bezkamatnog zajma. Time je svečanost završena.

Napretkov bezkamatni zajam

Teška ekonomska kriza je zahvatila cijeli naš društveni i privredni život. Svojim razornim djelovanjem obustavila je mnoge lijepe nacionalne i kulturne akcije. Raznita kulturna i pjevačka društva diljem Bosne i Hercegovine započela su prije nastupa ove krize sa gradnjom svojih Hrvatskih domova koji su imali biti stjecište cijelog javnog života u dotičnom mjestu. Materijalne neprilike nijesu im dopustile da dovrše ove zgrade odn. da otplate za njih dužne svote. Društva su se obratila na H. K. D. «Napredak» koji im je pritekao u pomoć. Otplate im je dugove, ali je i sam sebe zadužio za goleme svote. Te svoje dugove Središnjica teško otplaćuje, stoga je odlučila, da se obrati na sve svoje prijatelje, da joj priteknu u pomoć. Ona ne traži da joj se novac pokloni, već beskamatno uzajmi. Moli sve one, kojima je na srcu napredak našeg naroda, da upišu barem jednu jedinicu raspisanog zajma. Visina jedinice iznosi 250 Din a može se platiti u jednom obroku ili tokom 12 mjeseci. Uzajmljene svote Napredak će vratiti onim redom kako će biti pojedine jedinice žrijebom izvučene.

Dosada je u Samoboru upisan već dosta veliki broj zajmovnih jedinica.

Napretkova knjižnica

Molbi odbora, da građani poklone Napretkovoj knjižnici svoje nepotrebne knjige, revije i listove odzvali su se gđa Z. Flašar poklonivši 12 svezaka lijepe ilustrovane revije Atlantis, te g. A. Cizl poklonivši 4 knjige. Darovateljima se odbor najtoplije zahvaljuje.

Iz trgovačkog udruženja

Upozoruju se članovi udruženja, da rok za predaju valovnica za porez na tečevinu i poslovni promet ističe dne 31. januara. Tko svoju valovnicu još nije predao, neka to smjesta učini, da ga ne stignu zakonske posljedice.

Isto tako je i zadnji rok za nabavu poreskih karata za kućnu poslugu utvrđen na dan 31. siječnja. Karta stoji 52 Din i koga financijske vlasti zateku, da do određenog roka nije podmirio taj porez, platit će pored određenih Din 52--još i peterostruki iznos poreza t. j. Din 250--u ime kazne te taksu za izviđaj i osudu od Din 50--ukupno dakle 302 D.n. (T. br. 229 zakona o taksama). -- Tko zaposluje više osoba kućne posluge, platit će porez i kaznu za svako služniče drama gore izloženom propisu, dok taksa za izviđaj i osudu progresivno raste.

U nekoliko redaka . . .

Oko deset sati navečer prije nekoliko dana bilo je četirnaest ispod nule i padao je snijeg. Marija Vučak iz Velike Doline izabrala je upravo to vrijeme da se negdje iz kolodvora legne u snijeg i da spava. Već je bila izgubila svijest (nešto od alkohola, a nešto od zime) i počela je da se smrzava. Na njezinu sreću našao ju je stražar, na jednom saonama otpremio ju je na policiju. Tamo su je trljali snijegom, dok je nisu povratili sa puta na drugi svijet.

Koncem septembra opaženi su u Samoboru falsifikati kovanog novca po 20 i 50 dinara. Malo zatim otkrivena je kod Čateža i «tvornica» i tvorničari. A onda je slijedilo žandari, zatvor, sud: Ferdinand Ivavšek-dvije godine robije, Josip Tomše-godina da na robije i konačno Lepoglava.

Naši seljaci mnogo se koriste velikim razvitkom zimskog sporta u Samoboru. Prevažaju saonicama mnoge skijaše nedjeljama i zarade lijepe pare. Međutim, jedan nepoštenjak pokušao je da zaradi i povrh toga! Jedan izletnik vraćajući se iz Ruda zaboravio je na saonicama svoj ruksak i u njemu skupljeni fotografski aparat. Taj vozar nije predao nađeni ruksak policiji, nego ga je ukradio. Žandarmerija vodi izvide i pronaći će ga. A onda treba da bude primjerno strogo kažnjen.

Teško je stradao Mirko Vitko iz Otoka. Po selu su išli žandari i tražili su onaj ukradeni ruksak, a kad ih je Vitko vidio sakrio je hitro svoju lovačku pušku, koju je kriomice i bez dozvole držao u kući, u krušnu peć. On sigurno nije znao, da u peći imađe vatre i puška je u času opalila a saćma se sasula Vitku u truh. Teško ranjen odvezen je u Zagreb u bolnicu gdje je odmah podvrgnut operaciji, ali malo imađe nade da će ostati na životu.

LOKAL

sa svim nusprostorijama i eventualno sa stanom iznajmljuje se na Trgu Kralja Tomislava br. 20 od 1. ožujka.

Upitati u upravi lista ili Zagreb, Kaufova ulica 2 II. kat desno.

Daje se na znajne

. . . da se umolava cejneno građanstvo da kaj više hiće vu Gradnu crknute mačke, čreva od kolinj, smetje, stare i podrte lonce i slične odrablene posude, lupinke od jajec, mesarske žlundre i kosti, kojekakšne cajnke i slične stvari i to naročito na predjelu po Livadićevoj vulici, na placu i niže do li, jer se je konstatiralo da je to jako zdravo i da to ljudski ludi, koji se vu Sanobor hodiju šetat, radi glediju. Ujedno se daje na znajne da buju općina i Klimatsko poverenstvo i dale fejest žmireli i da ni sile imati nikakovega straha i da svaki lahko dela kaj hoće.

. . . da ove zime nebu puno balov kak je negdar bilo, jer su mnoga društva zgubila volu za tance. A si oni koje srbiju pete, nek dojdeju na one bale koji buju obdržavani. Ujedno se daje na znajne da ove zime nebu ni tulikega petlajna za tombule. . .

. . . da je kuglajne čist mirolubiva zabava ali da kuglajne more postati i jako opasno i hudo će se hodi v Zagreb na natecanja, koja trajedu celu noć i koja su spojena sa „škaklivim pitanjima“ od kojih se onda mora bar četirnaest danov vu strahu živeti.

Službu traži

starija žena. Upitati u upravi našeg lista.

JAVNA ZAHVALA

Svim prijateljima, znancima i rođacima koji su mi bog nam brata i rođaka

Franju Krušca

do hladna groba sproveli, odar mu cvijećem okitili a za vrijeme bolesti posjećivali budi ovime najusrdnija hvala

Napose hvala vatrogasnoj četi koja ga je korporativno sprovela na zadnji počinak i na grob položila vijenac.

Tugujuće sestre

ZAHVALA

Ovim putem zahvaljujemo svima koji su mi bog nam supruga i oca

Vjekoslava Molana

do posljednjeg počivališta sproveli.

Napose pak hvala svima koji su nam u ovim teškim časovima materijalno priskočili u pomoć.

Eleonora ud Molan
Franjo Molan, sin

«Samoborski List» izlazi svakog 1 i 15 u mjesecu. — Pretplata sa poštom na cijelu godinu iznosi 25 D. Inozemstvo 30 D. Uprava i uredništvo: Livadićeva ulica broj 2. Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek. — Oglase prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta izvršuju, daje se znatan popust. Rokopisi se ne vraćaju. Tisak Samoborske tiskare Slavko Šek